

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 22/16

Luksemburg, 1 marca 2016 r.

Wyrok w sprawach połączonych C-443/14 i C-444/14
Kreis Warendorf / Ibrahim Alo
i Amira Osso / Region Hannover

Trybunał Sprawiedliwości wypowiedział się w przedmiocie relacji między swobodą przemieszczania się osób korzystających z ochrony międzynarodowej a środkami mającymi na celu ułatwienie ich integracji

Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania może zostać nałożony na osoby korzystające z ochrony uzupełniającej, jeśli są one bardziej narażone na trudności związane z integracją niż inne niebędące obywatelami UE osoby legalnie przebywające w państwie członkowskim, które udzieliło tej ochrony

Zgodnie z dyrektywą Unii¹ państwa członkowskie powinny zezwolić osobom, którym nadały status beneficjenta ochrony międzynarodowej² na swobodne przemieszczanie się w obrębie swojego terytorium na takich samych warunkach, jakie są przewidziane dla innych osób niebędących obywatelami UE, które legalnie przebywają na ich terytorium.

Prawo niemieckie stanowi, że gdy osoby korzystające z ochrony uzupełniającej otrzymują świadczenia społeczne, wydawane im zezwolenia na pobyt muszą być obwarowane wymogiem zamieszkiwania w określonym miejscu („wymogiem w zakresie miejsca zamieszkania”). Z jednej strony wymóg ten może mieć na celu zapewnienie odpowiedniego podziału obciążeń wynikających z tych świadczeń pomiędzy poszczególne instytucje właściwe w tej dziedzinie. Z drugiej strony może on mieć na celu ułatwienie integracji osób niebędących obywatelami UE w społeczeństwie niemieckim.

Ibrahim Alo i Amira Osso są obywatelami syryjskimi, którzy przybyli do Niemiec, odpowiednio, w 1998 i 2001 r. Przyznano im status beneficjentów ochrony uzupełniającej. Ponadto nałożono na nich wymóg w zakresie miejsca zamieszkania, czemu sprzeciwiają się oni przed sądami niemieckimi. Spór ten jest obecnie rozpoznawany przez Bundesverwaltungsgericht (federalny sąd administracyjny, Niemcy), który zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy wymóg w zakresie miejsca zamieszkania jest zgodny z dyrektywą.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał stwierdził przede wszystkim, że **dyrektywa nakłada na państwa członkowskie obowiązek zezwolenia osobom, którym nadały one status beneficjenta ochrony międzynarodowej, nie tylko na swobodne poruszanie się po ich terytorium, lecz także na wybór miejsca zamieszkania na tym terytorium.** W rezultacie nałożony na te osoby wymóg w zakresie miejsca zamieszkania stanowi ograniczenie swobody przemieszczania się gwarantowanej dyrektywą. Gdy wymóg ten jest nakładany wyłącznie na korzystające z ochrony uzupełniającej osoby otrzymujące pomoc społeczną, stanowi on także ograniczenie w dostępie tych osób do ochrony socjalnej przewidzianej prawem Unii.

W tym kontekście Trybunał podkreślił, że osoby korzystające z ochrony uzupełniającej nie mogą, co do zasady, podlegać regulacji bardziej restrykcyjnej niż regulacja mająca zastosowanie do niebędących obywatelami UE osób legalnie przebywających w danym państwie członkowskim

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (Dz.U. L 337 s. 9).

² Status ochrony uzupełniającej może zostać przyznany niebędącym obywatelom UE osobom, które nie zostały uznane za uchodźców, lecz co do których wykazano zasadnie, że potrzebują ochrony międzynarodowej.

w odniesieniu do wyboru miejsca zamieszkania i regulacji mającej zastosowanie do obywateli tego państwa w odniesieniu do pomocy społecznej.

Jednakże w ocenie Trybunału możliwe jest nałożenie wymogu w zakresie miejsca zamieszkania wyłącznie na osoby korzystające z ochrony uzupełniającej, jeśli nie znajdują się one, w świetle celu zamierzonego przez rozpatrywane uregulowanie krajowe, w sytuacji obiektywnie porównywalnej do sytuacji niebędących obywatelami UE osób, które legalnie przebywają w danym państwie członkowskim i obywateli tego państwa.

Następnie Trybunał przyznał, że poruszanie się przez osoby korzystające ze świadczeń społecznych lub ich nierównomierne skupienie w obrębie terytorium państwa członkowskiego może pociągać za sobą nieodpowiedni podział obciążenia finansowego związanego z tymi świadczeniami pomiędzy poszczególne instytucje właściwe w tej dziedzinie. Jednakże taki nierównomierny podział obciążeń nie jest szczególnie związany z tym, że osoby otrzymujące te świadczenia społeczne są ewentualnie objęte ochroną uzupełniającą. W tych okolicznościach **dyrektywa stoi na przeszkodzie nakładaniu wymogu w zakresie miejsca zamieszkania wyłącznie na osoby korzystające ze statusu ochrony uzupełniającej w celu osiągnięcia odpowiedniego podziału obciążeń związanych z odnośnymi świadczeniami.**

Trybunał zauważył natomiast, że do sądu niemieckiego należy ustalenie, czy otrzymujące pomoc społeczną osoby korzystające z ochrony uzupełniającej są bardziej narażone na trudności związane z integracją niż inne niebędące obywatelami UE osoby, które legalnie przebywają w Niemczech i otrzymują pomoc społeczną. W razie, gdy te dwie kategorie osób nie znajdują się w sytuacji obiektywnie porównywalnej w świetle celu polegającego na ułatwieniu integracji osób niebędących obywatelami UE w Niemczech, **dyrektywa nie stoi na przeszkodzie temu, by osoby korzystające ze statusu ochrony uzupełniającej były objęte wymogiem w zakresie miejsca zamieszkania w celu promowania ich integracji**, i to nawet jeśli wymóg ten nie stosuje się do innych niebędących obywatelami UE osób legalnie przebywających w Niemczech.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106